

NEVIDITELNÁ HRANICE

Kilian Jornet

MLADÁ FRONTA

Copyright © 2011 by Kilian Jornet

Translation © Vít Klouček, 2015

Cover photo © Jordi Saragossa, www.saragossa.cat

NEVIDITELNÁ HRANICE

Kilian Jornet

MLADÁ FRONTA

Mistrům.

*Těm, kdo se nebojí
prohrát,
hledat,
zabloudit,
snít,
vzdát se pohodlí,
být sebou samými,
nacházet.*

*Těm, kdo se nebojí
žít.*

POZNÁMKA AUTORA

Příběh, který budu vyprávět, se pohybuje mezi realitou a fikcí. První část, konkrétně dvě první kapitoly, popisují skutečnost. Expedice do Himálaje je inspirována tím, co jsem prožil se svými dvěma přáteli, Jordim Tosasem a Jordim Corominasem, v nepálských horách v roce 2013. Postavy v této knize, jejich příběhy a osoba, na niž se při vypravování obracím, jsou smyšlené.

1

NAD MRAKY

«Bez stínu není světla a bez světla není stínu.»

Sylvain Tesson, *V sibiřských lesích.*

Když jsem byl dítě, připadal jsem si jako z porcelánu. Ještě jsem neznal bolest. A aniž si to uvědomíš, už hraješ (na Honzo vstávej, na výběr studia, na osamostatnění, na koupi auta, na sbalení holky, na splácení hypotéky, na práci, na manželství, na rodičovství, na zodpovědnost...). A jednoho dne, z ničeho nic, aniž bys to po komkoli žádal, vyrosteš. Vstaneš, jdeš se umýt a v zrcadle spatříš obličej dospělého člověka.

Možná mám potřebu zapsat své myšlenky ze strachu, protože kdybych se nevrátil, sníš zavane stopy, které za sebou zanechám. Nebo třeba jen nedůvěřuji své paměti a chci ti hned vyprávět, co vidím, abych nezapomněl na žádný detail. Možná mě k rozhodnutí psát přivedla představa přežívání měsíce a půl bez elektřiny, tudíž bez možnosti rozptýlení moderními výtvarnými techniky, kdy sestavování zápisků bude asi jediná možná kratochvíle.

Píšu do sešitu Moleskine s tvrdými deskami. Obsahuje 240 stránek recyklovaného papíru nažloutlé barvy, měří třináct centimetrů na šířku a dvacet jedna na výšku. Koupil jsem jej na letišti v Ženevě, kde jsem čekal na let QR 325 do Káthmándú a procházel se po obchodech v tranzitní zóně. Vstoupil jsem do knihkupectví, abych prolistoval pár knížek a časopisů. Tenhle sešit byl jediný červený uprostřed poličky plné černých deníků různých velikostí. Proč jsem si vybral právě ten červený? Možná abych ukázal, že přes svou ostýchavost bych rád byl komunikativní. Možná kvůli vlajce země, do které se chystáme nezákonně vkročit. Nebo možná proto, že jediné on

měl červené desky, a skrytý *punker* ve mně mi nevědomky připomněl knihu, která mě v mládí nejvíce ovlivnila, *Kiss or kill* od Marka Twigha: „Když se podíváš okolo sebe a zjistíš, že jsi obklopen lidmi, kteří jdou stejnou cestou jako ty, děláš cosi špatně.“ Schovávám sešit do horní kapsy batohu společně s propiskou BIC a obyčejnou tužkou, kterou použiju, až zamrzne inkoust v propisce.

Je to odvaha nebo zbabělost, co cítím? Jsem nervózní, nemůžu se dočkat, až nastoupím do letadla, už si přeju vystoupit v Káthmándú a vyrazit do hor. Stejně tak se ale těším na návrat, až se opět setkám s tím, co nyní opouštím.

Je to odvaha, že se chci postavit těm neznámým horám a opustit něco, co mám rád a dokonale umím? Nebo je zbabělost, když utíkám od známých věcí, narůstajících do rozměrů, jichž se na jednu stranu obávám, na druhou si jich cením; o to více se bojím, že o ně přijdu, a očekávám, že když od nich budu daleko, ony tu zůstanou a budou na mě čekat ve stejném stavu, v jakém je opouštím, v bodě svého vrcholu, odkládající okamžik, v němž podle přirozeného řádu věci začnou upadat?

Rád bych ti vše vyprávěl od začátku, ale nevím, kde bych měl začít. Myslím si, že jako každý příběh i ten můj nemá začátek a konec. Prostě v jednom místě, jednoho dne se s ním tvá cesta zkrříží, a aniž o tom víš, stane se ten příběh tvým. A pak s ním nějaký čas putuješ, dokud nevstoupíš do jiného. Někdy příběhy vyhledáváš, jindy je sám vytváříš, občas na ně narazíš těsně před koncem, a tu a tam o ně náhodou zakopneš. Nedokážu říct, kdy a jak se tenhle příběh proměnil v ten můj. Jestli to byly pouze jednotlivé události, které se postupně děly v čase a prostoru, tak neuspořádaně, jako narážejí kapky deště do čelního skla auta, a v nichž jednoho dne s odstupem času dokážu najít spojitost, nebo zda je tenhle příběh předem utkaná nit, podle které putuji a která mě přivedla až sem.

Jsou lidé, jejichž život je jako přímá linka, s určitými výkyvy lepších a horších chvil, ale přesto souvislá. Jsou lidé, kteří žijí svůj život na základě událostí odehrávajících se bez zjevné spojitosti, a lidé, jejichž život je jako jeden okamžik. Tohle je pravděpodobně rozbor takového mého okamžiku.

Chápeš? Rád bych tenhle příběh ukončil větou: „A zmizel, jako mizí slunce, zapadající za hory za horkého srpnového večera v Pyrenejích“, ale tak se věci nedějí, vždycky vše bývá složitější. Začnu ti svůj příběh vyprávět od toho dne, kdy jsem zvedl telefon, abych vytočil Stéphanovo číslo. Zatímco jsem poslouchal vyzváněcí tón, můj neklid rostl. Nemám zavěsit? Stéphane byl a stále je mým idolem. Když jsem začal běhat a lyžovat po horách s číslem připevněným na stehně, on byl Bůh. On byl nejen jednička ve všech závodech, měl navíc charisma, byl osobnost, technika dovedená v každém pohybu k dokonalosti, byl zosobněním nejvhodnější taktiky pro každý závod. Zatímco spolužáci si na penály lepili fotky Che Guevary, Boba Marleye, Bruce Springsteena či některého z hráčů Barcy, na mém penále se skvěla fotka Stéphaneana.

Před několika lety ukončil závodní kariéru. Teď jsem to byl já, kdo kraloval soutěžím, které on poznamenal svým jménem, a možná to byla moje fotka, která byla nalepena na penále nějakého studenta. On však byl stále Bohem. Zatímco jsem přemýšlel, zda nebylo příliš troufalé vytočit Boží číslo, v telefonu se ozval hlas:

„Allô? Ahoj! Jak to jde?“

„Dobře, dobře. Sezóna pomalu končí, ale sněhu je na horách stále dost a dá se trénovat... A jak se daří tobě?“

„Jde to. Zima byla prima, na víkendové akce si nemůžu stěžovat. V posledních měsících jsem měl hodně práce. Jako obchodní zástupce najedu hodně kilometrů v autě, ale málo na lyžích...“

„Mluvil jsem s Pierrem, říkal, že se ho už léta snažíš zlanarit na přechod masivu Mont Blancu na lyžích... Ještě pořád to máš v plánu?“

Těmito několika málo větami začalo období, kdy jsme spolu mluvili prostřednictvím čar, které jsme zakreslovali do map, větru, který nadouval naše tváře, když jsme během tréninku prozkoumávali některý z úseků trasy, nebo potu, který z nás tekl během dlouhého přechodu Aravisu. Z idolu se stal učitel. A tichem zamlčených slov na ostrém skalním hřebeni za větrného dne, tichem očí, jež hledají v mapě, tichem namáhavého dechu při dosahování vrcholu hory, tím tichem se změnil v přítele.

Idol, učitel, přítel. Můj Bůh a já jsme se jedné půlnoci na začátku června rozeběhli uličkami Les Contamines, městečka ležícího v nejzápadnějším cípu masivu Mont Blancu, s lyžemi připevněnými na batohu, pod matnou oblohou, na kterou se nedostavil měsíc, jen hvězdy ozařovaly každý krystal ledu pokrývajícího bílé obry, kteří nás už očekávali.

Náš plán byl přejít celý masiv Mont Blancu od západu na východ bez zastávky, po celé délce hřebenu, zdolat hlavní vrcholy, na to vše vybaveni pouze lehkými lyžemi a batohem, obsahujícím dvě energetické tyčinky, cepín, mačky, bundu a půl litru vody.

Vpřed. Dýcháme zhluboka za metronomického rytmu křupání sněhové krusty pod lyžemi. Stoupali jsme po ledovci směrem k Les Dômes de Miage, hvězdy nás pozorovaly jasným a klidným pohledem, šli jsme jako dvě divá zvířata, snažící se nepozorovaně projít ulicemi velkého města v době, kdy se lidé ukrývají za závěsy oken svého domova. Za temné noci nám jen svit hvězd umožňoval vychutnávat si úchvatné noční představení mezi bílými vrcholy. Kam jsme pohlédli, vpředu, vzadu, po obou stranách sněhové a ledové stěny. Vnímali jsme krásu spící přírody všemi smysly. Křupavý dotyk sněhu, svěží vůně ledového vzduchu. Ticho, vyvolávající pocit, jako bychom hladili nahé tělo spící bohyně.

Svítání zbarvilo nebe dozelená a dočervena. Nový den nás zastihl při zlézání zasněženého skalního hřbetu mezi Les Dômes de Miage

a sedlem Miage, ležícím o několik set metrů níž. Plynule jsme se pohybovali mezi skalami a sněhem. Hledali jsme a snadno či obtížněji nacházeli nejschůdnější cestu mezi balvany, skrytou pod hlubokým příkrovem sněhu. Bez zastávky v sedle jsme začali stoupat po sněhových svazích. Ty nás vedly čím dál strmějším terénem ke skalnímu hřebenu, po kterém jsme museli vylézt, abychom se dostali na skoro o tisíc metrů vyšší vrchol krásné Aiguille de Bionnassay. Její vrchol tvoří areta ostrá jak čepel nože, mířící svými dokonalými křivkami k nebi. Kousek vpravo, ve výšce čtyř tisíc padesáti dvou metrů, přestává stoupat, jako by ji už unavilo kreslit křivky na nebi, a klesá symetricky v opačném směru. Na severním svahu arety padaly do prázdna přes nakloněnou skalní stěnu, místy pokrytou namodralým ledem, velké převisy. Když jsme měli za sebou poslední sněhový převis a začali hledat cestu mezi skalami, objevilo se slunce. Nesměle nakouklo přes dlouhý pás hor na východě, rozprostírající se kam až naše oči dohlédly. Jeho zlatavé světlo zalévalo sníh růžovými a žlutými tóny jako z nějakého Van Goghova akvarelu. Obličjeje a nahé ruce nám zabarvilo dorůžova a dodávalo jim tak neobvykle silné, zdravé a veselé vzezření. V tu chvíli jsme se cítili neporazitelní. Byli jsme ve správném okamžiku na správném místě a pravidelnost cyklu, kterým slunce prochází den co den okolo světa, měla v onu chvíli moc proměnit nás v jedinečné bytosti.

Vždy, když při lezení v horách pozoruji východ slunce, pomalou a nezvratitelnou proměnu černé barvy do odstínů zelené, od nazeleenalé k rudé, až po první sluneční paprsky, které nejprve míří přímo k nebi a pak se pomalu sklápí, pak se dotknou tváře a jen malinko ji zahřejí, ale promění a ozáří vše – vždy v tom okamžiku pocítím, že žiju. Musím říct, že mi pokaždé připadá, jak právě tento východ slunce je zvláštní, kouzelný, že v něm je něco, co nedokážu rozluštit a co mě nabíjí, a možná právě proto se neustále vracím do hor, proto, abych

zkusil odhalit onu neznámou sílu, která mě naplňuje životním elánem. Nerad přiznávám, že i přes ten báječný pocit mě v době východu slunce vždycky lenost připoutá k posteli... Když vstanu a slunce již vládne na nebi, zaplaví mě pocit, že jsem přišel o cosi důležitého, co jsem mohl udělat, že jsem propásl zásadní část dne. A tak mě vždy uchvátí mnohem víc východ než západ slunce.

Výstup na skalní hřbet byl složitější, než se zdál na první pohled. Poté, co jsme se bez úspěchu pokusili vylézt přímo po jednom skalním zubu, objevili jsme římsu, která vedla mezi skalními deskami tvrdým sněhem k severní stěně, kde jsme narazili na úzkou *goulotte* z ledu a sněhu. Tam to začalo být zajímavé. Zajímavé a nebezpečné. V takovém místě člověk může nejvíce využít své technické a fyzické schopnosti a ohrožuje ho i vědomí, že tady nemá právo na omyl, že nedostane druhou šanci. Je třeba říci, že *goulotte* neměla velký sklon a dalo se na ní kromě namodralého ledu vždy najít trochu tvrdého sněhu. Se dvěma cepíny a ocelovými mačkami bychom ji přešli vycházkovým krokem. My však měli každý jen jeden hliníkový cepín a hliníkové mačky. Opatrně jsme zkoušeli každý krok, pečlivě zkoumali led a sních i pevnost skály. S nedůvěrou ke svému kovovému vybavení, nejprve nesměle a potom ne sice zrovna během, ale v pěkném tempu jsme stoupali úzkou řekou z ledu a sněhu, která se táhla vysoko nad našimi hlavami, s cepínem v jedné ruce a s prsty druhé ruky v otvoru, který jsme vždy vysekli paralelně s bodem, kam se pak zanořila čepel cepínu. Po hodině výstupu ztíženého vysekáváním stupňů do výšky kolen jsme se dostali na vrchol Aiguille de Bionnassay a mohli si vychutnat sjezd ostrého hřebenu na lyžích. Zbývalo nám jen tisíc metrů, abychom dosáhli vrcholu Mont Blancu, střechy Alp, centra alpinismu, na jehož úpatí se zrodila tahle vášeň. Celé generace alpinistů tu snily o výstupu po stěnách

Mont Blanku, těmi nejlehčími cestami během 17. století, po těch nejúžasnějších hřebenech ve století devatenáctém a po těch nejobtížnějších stěnách, lezeckou technikou, s lyžemi, s paragliderem, v běhu nebo těmi nejméně představitelnými způsoby během století minulého. Na úpatí této hory, ve vesnicích Chamonix a Courmayeur, se zrodili ti nejslavnější horolezci. Francouzi a Italové, Angličané, Američané, Skandinávci, alpinisté z celého světa přišli k Mont Blanku, aby objevili tajemství jeho skal předtím, než zamíří k těm nejvzdálenějším horám. Mezi těmito hřebeny Lionel Terray pochopil, kdo jsme my, kdož žijeme mezi mapami a sníme o špičatých vrcholech, a dal své knize ten nejlepší název v historii: *Conquistadoři zbytečného*. Lézt na vrcholky hor totiž k ničemu není, alespoň ne z hlediska ekonomiky, která dnes hýbe světem. Nahoře nenajdeme nic materiálního, avšak z duchovního pohledu tam najdeme úplně všechno. Uskutečnit první *non stop* přechod tohoto masivu bylo nutným, takřka symbolickým krokem předtím, než vyrazíme objevovat nové hory.

V posledních dnech jsme na Mont Blanc několikrát vystoupali, byli jsme tedy dobře aklimatizováni. Naše dvojice se pohybovala po hřebenech masivu někdy s obtížemi, kdy jsme pocítovali tíhu vlastních nohou, jindy s lehkostí větru, kdy jsme běhali po hřebenech jako děti, které si hrají doma na dvorku, neúnavně, bez ponětí o čase a prostoru, jen s úsměvem a s radostí z přítomného okamžiku.

Vrchol Mont Blanku. Poledne, slunce stojí kolmo nad našimi hlavami a silný vítr bičuje naše tváře. Byli jsme na nejvyšším bodě, v polovině naší pouti. Zbývalo nám však stále přes tři tisíce metrů stoupání a pět tisíc klesání. Seshora se vše zdálo snazší, bylo to z kopce. Pro začátek jsme před sebou měli dva tisíce metrů sestupu! Dva tisíce metrů, na nichž jsme si mohli užít adrenalin rychlosti lyží svištících na sněhu, dva tisíce metrů, abychom si vychutnali pohyby těla při

tanci s odstředivými, dostředivými a setrvačnými silami, dva tisíce metrů, abychom si užili úsměv přítele, jemuž se plní sen.

Dole, po extázi z dlouhého a šťastného sjezdu, nás čekala tvrdá rána. Teplo. Ne, že by nás dehydrovalo nebo působilo větší utrpení našim tělům, ale proto, že sníh začal velmi rychle tát. Tvrdý sníh a led, který nás provázel až sem, se začal kvapem měnit v hmotu, která se dala přirovnat jen k hrudkám ledu na supermarketových pultech s rybami. Spolu s vlhkým sněhem se během výstupu po ledovci Talèfre na Col des Droites čím dál častěji objevovaly sněhové převisy a malé laviny po obou stranách údolí. Široký sněhový splaz před námi se na svém konci měnil na úzký chodník a bez známek změny vyčkával, až tíha vody odkapávající z ledu postačí na to, aby v několika vteřinách strhla sníh nashromážděný za celou zimu až na dno údolí. Pochopitelně jen pokud tíha jiného objektu, naše, tento proces neurychlí a nestrhne s tunami sněhu i nás. Stáli jsme na úpatí stěny a pozorovali ji, jako bychom čekali, že se v kterémkoli okamžiku stane zázrak a proces tání sněhu se náhle zvrátí. Je zřejmé, že sníh a slunce zůstaly netečné k našim prosbám. Museli jsme tedy zvážit jiné alternativy. A to změnu trasy. Pokusit se přejít v kterémkoli bodě hřebene byla totiž doslova sebevražda. Nebyl tu nikde žádný skalní zub nebo pás, kde by bylo dost ledu na to, abychom nebyli v ohrožení po ty dvě nebo tři hodiny, které jsme potřebovali, abychom se dostali na vrchol hřbetu. Bezpochyby ani sestup, který nás čekal, by neproběhl za lepších podmínek. Druhá alternativa spočívala v pokusu o sestup a přechod přes Oreilles de Lapin na Grans Montets, kudy bychom se opět dostali na druhou stranu hřebene. V první části by nám nedostatek sněhu poskytl bezpečí pevné půdy pod nohama, ale dál by podmínky lepší nebyly. Jednalo se pouze o oddálení momentu, kdy jim budeme muset čelit. Každopádně pokračovat dál znamenalo sedm až osm hodin procházky po minovém poli. A na horách je to

jako v loterii, když si koupíš hodně losů, dříve nebo později budeš vylosován.

Měli jsme dvě možnosti, jak neriskovat životy. První byla sestoupit údolím do Chamonix a vrátit se domů. Vzhledem k tomu, že bylo časné odpoledne, dorazili bychom přesně na večeri. Když se to tak vezme, co jsme zatím dokázali, byl dobrý přechod a dobrý trénink. Druhá možnost byla přespat zde, v chatě Couvercle, a počkat, dokud nízké noční teploty nevrátí sněhu pevnost a nám bezpečí jako dnes ráno.

Bez velkých komentářů, jen pohledem a několika slovy jsme se hned dohodli, že jedinou zvažovanou možností bude ta druhá, když už jsme dorazili až sem. V šest ráno jsme po několika hodinách přerušovaného spánku vyráželi na cestu na Col des Droites, tentokrát už na sněhu tvrdém jako kámen. Za dvě hodiny jsme konečně stanuli na hřebeni vrcholu Les Courtes, do sněhu na severovýchodní straně se opíraly první sluneční paprsky. My se začali připravovat, abychom se lyžemi podepsali do sněhu. Severoseverovýchodní svah Les Courtes a úžlabina, kudy jsme potřebovali sjet, je zasvěcení do extrémního lyžování. Výrazný svah se sklonem pětáctýřicet stupňů o výškovém rozdílu sedm set padesát metrů je terén, kde tolerance chyby je nulová. Pád na tomto svahu má jen jediný výsledek. Po chvilce prohlížení Stéphane vyrazil po diagonále, aby se přesvědčil o stavu sněhu. V případě velkého nahromadění sněhu nebo sněhové desky by utrhl lavinu, která by sjela dříve, než by stačila vzít s sebou nás dva.

V polovině diagonály začal kreslit velké obloučky a spustil se dolů za radostného „Jíííííhaaaaa!“, které se ozývalo čím dál slaběji, jak se ve velké rychlosti vzdaloval. Sníh byl skvělý, dostatečně tvrdý, aby se pod lyžemi nedrolil, s tří až čtyřcentimetrovou povrchovou vrstvou, dostatečně měkkou, aby k ní lyže přilnuly. Byl ideální. Stéphane pod mnou řetězil mohutné obloučky a jeho pokřik mizel, pustil jsem se za ním.

Po neuvěřitelném sjezdu, stále stěží popadající dech ze zážitku posledních několika minut, jsme zahájili výstup na Aiguille de Argentière, poslední pilíř pohoří směrem na východ. Před sebou jsme měli pouze tisíc metrů stoupání a potom další dlouhý sjezd až do Champex, ležícího v nejzápadnějším cípu celého masivu. Bylo to naše! Postupovali jsme rychle a s jistotou, naše nohy se vždy sotva dotkly sněhu a už zahajovaly další krok. Výstup byl snadný, rychlý a nevyžadoval od nás mnoho sil, s přibližováním k vrcholnému bodu ještě méně. Několik mraků na nebi a čerstvý vítr v našich tvářích byly svědky okamžiku, kdy jsme dosáhli vrcholu. Na chvíli jsme se zastavili, abychom se podívali zpátky na všechny vrcholky a údolí, kde jsme zanechali otisky svých kroků, svou stopu. Přilétlo hejno vran, začaly si hrát s větrem nad našimi hlavami a zkoušely v letu chytat kousky tyčinek, které jsme pojídali. Jejich tichý tanec vyjadřoval absolutní soulad našich duší a přírody, dokonalou harmonii.

Víš, co je štěstí? Absolutní štěstí? Není v okamžiku, kdy něčeho dosáhneš, kdy už vše pomíjí. Ne, největší štěstí se nachází v momentě těsně předtím, než něčeho dosáhneš, ve chvíli, kdy zjistíš, že onu věc zvládneš. Je to okamžik, kdy se rty dospívajícího člověka přibližují, aby políbily někoho, koho možná bude milovat po zbytek života. Chvíle, v níž matematik zažije osvícení a odhalí onu teorii, jež se léta skrývá celé vědecké obci. Vteřina, kdy maratonský běžec na olympijských hrách spatří cíl, ohlédne se a uvědomí si, že má dostatečný náskok, aby si mohl být jistý, že to bude on, kdo protne cílovou pásku. Moment, kdy se žena dozví, že za pár měsíců bude v náručí chovat své novorozené dítě. Tak tedy tam, na hřebeni Aiguille de Argentière, s tvářemi bičovanými větrem a pod polojasnou oblohou, to byl právě takový okamžik ryzího štěstí.

Avšak hranice, která dělí štěstí od bolesti, je mnohem tenčí, než si dokážeme představit. Může se zdát, že pro překonání vzdálenosti,

jež dělí tyto dva opačné póly, musí člověk podstoupit dlouhou cestu, na níž bude mít čas postupně objevovat všechny možné odstíny emocí. Ale není tomu tak. V časoprostoru náhle vznikne díra, kterou se v mžiku přenesesh, nebo jí spíše propadneš z největšího štěstí do nejhorší bolesti.

Ovšem nebylo by poctivé říci, že neexistuje žádný mezikrok. Nebo spíše cesta od bolesti nechápající k bolesti skryté, přes bolest ochromující, než se člověk náhle probere a začne podnikat kroky nutné k zorganizování záchrany. Bolest zoufalá při čekání na vrtulník, kdy je každá vteřina nekonečná. Bolest vzteku při pochopení, že nemůžeš udělat nic víc, a proklínáš se za to. Bolest zmatení, kdy tě ovládne prázdnota a nechápeš slovo *budoucnost*, a potom bolest palčivá do morku kostí, kterou teprve čas přetře svým štětcem, přetře, ale nevymaže.

Tam nahoře, obklopeni spíše nebem než zemí, jsme chvíli po oněch okamžicích radosti zase obrátili pohled vpřed a bokem zahájili sestup k dosažení svého snu. Tehdy se Stéphane, idol, učitel, přítel, Bůh, zřítíl do prázdna s převisem, jenž se utrhł pod jeho nohama. Nezmizel však jako slunce navečer, jako jaro s příchodem veder, nebo jako padající hvězdy, když křížují oblohu. Ne, lidé nikdy nemizí, lidé zůstávají navždy. A i když nás jejich nepřítomnost ničí, vzpomínka na ně nám dává sílu jít dál.

Nejvíce si vyčítám, že v tom okamžiku, kdy jsem šel po Stéphanově boku a náhle vše, co existovalo dvacet centimetrů vpravo od mých nohou, zmizelo, tak já na vteřinu ustoupil, teprve pak jsem se běžel podívat, co se stalo. Ale první reakce mého těla byla reakcí strachu, obrany, těžiště jsem přesunul na paty. Proč jsem se nevrhl vpravo a nenatáhl ruku? Proč jsem nevyskočil v nereálném pokusu zachytit Stéphana ve větru, přidržet některou část jeho těla a dát mu pocítit

lidské teplo v dlaních, teplo vytvářející pocit bezpečí? Nenáviděl jsem se kvůli své zbabělosti a záviděl jsem tomu člověku, kterým jsem si přál být a který by vyrazil vpřed bez váhání. Jenže já udělal krok vzad, utekl jsem před smrtí a zjistil jsem, že v prvním momentu se instinktivně vši silou chytáme záchranného lana života.

Stál jsem na horském vrcholku, vítr silně foukal a rozhazoval moje vlasy do všech stran. Údolí pode mnou se ztrácela v mlžném oparu. Ruku jsem měl stále nataženou do prázdna, jako by měla držet něco, co tam vždycky bylo a zmizelo jen na chvíli, jako by čekala, že se ten druhý vrátí, aby jej opět silně stiskla. Zatímco jsem se pokoušel vysvětlit sám sobě, co se stalo, nad hlavou mi ve větru přeletěla jedna z vran. V ten moment mi došlo, že Stéphane neodešel jen na chvíli. Od toho okamžiku jsem byl navždy připoután řetězy k oné hoře stejně, jako byla ta vrána vězněm větru.

POD SLUNCEM

*Hvězda
se skutálela po schodech
mezi blesky fotoaparátů
v prchavém záblesku
osmdesátých let.*

*Vstup je triumfální
a na odchodu tě odvedou
zadním vchodem
jako ty holky
co tu uklízejí.*

*Když tě vidí plakat
slzy na kraji tvých úst
aby ospravedlnily
slzy s pistolí u spánku*

*V backstage... dokud nezůstaneš
sama
Jakou rychlostí prchá
to, co považujeme za ztracené,
co jsme mysleli, že už z nebe spadlo?*

*Hvězda
plaší podobné osudy
a je připravena plánovat
svůj život,
aby ospravedlnila
slozy na kraji tvých úst
aby zatajila
slozy s pistolí u spánku.“*

Quique Gonzáles